

paa, at en heel Deel Personer kunne reise Paastand paa at faae en Deel af Udmarksjorderne udlagt til deres særlige Eiendom, og saa paa, at de faae en saadan Paastand sat igjennem. Jeg er vis paa, at de ikke vilde faae en saadan Paastand fra deres Side sat igjennem ved Commissionen. Naar jeg ikke videre vil forsøge Sagen nu, er det fordi jeg har den fulde Overbeviisning, at den nedfattede Commission vil i den engang faldne Højesteretsdom og i nærværende Lovforslags § 1 finde tilstrækkelig Veiledning og Opfordring til at gaae den Vej, som den ogsaa ellers vilde af sig selv være tilbøjelig til at gaae, nemlig at underkjenne alle Paastande, der ikke ere grundede i ældre, særlige udenfor dette Lovforslags Omraade, liggende Retstitler. Resultatet vil saaledes forhøjbentlig, om end ad en Omvei, blive Anerkjendelsen af Lovforslagets § 1, og idet jeg knytter mit Haab hertil, vil jeg ikke forsøge Sagen videre, da jeg dog ikke vil kunne vente at sætte Andet igjennem. Jeg vil derfor lige som min ærede Sidemand (Prof.) tage mit Endringsforslag tilbage.

Formanden: Endringsforslaget er allsaa taget tilbage af begge de ærede Forslagsstillere. Jeg skal spørge, om Rogen optager det. (Ophold.) Da Rogen optager det, er det saaledes bortfaldet.

Lehmann: Jeg finder mig foranlediget til at bemærke, at jeg indeligst husker, at jeg i mit Foredrag fremhævede, dels at Højesteret ikke kunde komme til et andet Resultat efter den Maade, hvorpaa hele Sagen var den foreslagt, og at den dernæst ikke kunde komme til et andet Resultat, fordi der hverken eksisterer almindelige Love eller særlige Overenskomster eller Afkomster, der kunde klare det Spørgsmaal, hvortledes Udmarkslodderne skulde fordeles imellem Hartkornsbefiddere og Stkehartkornsbefiddere, for hvis Afgjørelse, der ikke skal kunne paavises nogen anden særlig Norm, naar der ikke gives en særlig Lov, end det Forhold, i hvilket de have havt Brugten af dem, men dette Forhold kan ikke konstateres. — Om selve Sagen skal jeg indskrænke mig til et Par smaa Bemærkninger. Den ene er den, at Loven er

givet for een gang, for Alle at affkære en lang og trist Udsigt til Processer, som disse Spørgsmaal kunne fremkalde paa Bornholm, og det er min Overbeviisning, at naar man saaledes som efter Folkethingets Forslag paa en beqvem Maade, ja aldeles gratis, har Leilighed til at fremkalde Processer, vilde disse fremkomme allevegne. Naar der ikke høves Mere til, end at een Mand i hvert Sogn gjør Qvalm, vil der blive Processer i tilstrækkelig Mængde. Den anden Bemærkning er den, at naar den lovgivende Myndighed ikke er berettiget til at afgjøre, hvortledes Sagen skal ordnes, er den ogsaa uberettiget til at overdrage denne Myndighed til 5 ansuimne Herrer.

Sasle: I Modsetning til, hvad der blev htræet af den foregaaende ærede Toler (Lehmann), maa jeg erklære, at jeg anseer den Endring, der er vedtagen i det andet Thing, for at være en Forbedring ved Forslaget. Det, som har giørt, at jeg og flere lidligere have rejst Modstand imod Forslaget her i Thinget, har været, at vi have anseet Eiendomstrætter for Sager, som høre under Domstolene og ikke under den lovgivende Magt. Det har været os, Alle indvilligt og klart, at der for at ordne et saa indviklet Forhold maatte behøves extraordinaire Forholdsregler, og jeg har flere Gange overbeiet, om det ikke vilde have været rigtigst, da Sagen faldt for to Aar siden, at foreslaae en Commissions Nedsættelse. Det glæder mig, at dette nu er foreslaaet, og paa denne Maade vilde Processerne kunne blive endte paa en temmelig hurtig Maade. Den Paastand, som min ærede Sidemand (Lehmann) nu fremfatter, at denne Forandring ved Lovforslaget vilde give Anledning til Processer i det Uendelige, troer jeg er noget ugrundet. Jeg troer, at denne Endring nok vil give Anledning til flere Processer, men ikke til Processer, som vilde være i en uendelig Række. Der var desuden en Bestemmelse, som er bleven udstemt i det andet Thing, hvad jeg sætter megen Pris paa, nemlig Bestemmelsen i § 2 om, at $\frac{1}{4}$ af Bøerne skulde kunne tage en Beslutning, hvor efter den $\frac{1}{4}$ skulde rette sig. Jeg har anseet det for meget farligt, at en saadan Regel om, at Eiendomstrætter kunne afgjøres paa den